

DEBATOPPLÆG

Etablering af nyt biogasanlæg, Biogas Mors

Juni 2025



Indholdsfortegnelse:

Formålet med debatoplægget.....	Side 1
Område.....	2
Projekt.....	5
Miljøvurdering.....	10
Den videre proces.....	12
Deltag i debatten	
Har du spørgsmål?	

Formålet med debatoplægget

Morsø Kommune har modtaget en ansøgning fra Udviklingsselskabet Biogas Mors om etablering af et nyt biogasanlæg. Samtidig har Morsø Kommune fået ansøgning fra Evida omkring etablering af gasledning, der tilslutter det planlagte biogasanlæg til det eksisterende gasnet. Etablering af biogasanlæg og etablering af gasledning behandles som et samlet projekt.

Formålet med dette debatoplæg er at orientere offentligheden om projektet og invitere til dialog om udviklingen af biogasprojektet samt om biogasanlæggets samspil med lokalsamfundet. Debatoplægget giver en overordnet beskrivelse af projektets indhold og dets potentielle indvirkninger på lokalområdet. Desuden lægger debatoplægget op til at belyse, hvilke hovedemner der kan være relevante at have fokus på i planlægningen.

Borgere, foreninger og myndigheder inviteres til at bidrage med viden om lokalområdet og komme med forslag og idéer til planlægningen og indholdet i den kommende miljøvurdering for biogasanlægget. Indkaldelsen af idéer og forslag mv. er foretaget i henhold til § 32 og § 35 i Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (miljøvurderingsloven).

Projektområdets placering ses nedenfor.



Kort 1 Projektområdets placering.

Område

Morsø Kommune har modtaget en ansøgning om planlægning for etablering af et nyt biogasanlæg fra Udviklingsselskabet Biogas Mors A/S.

Biogasanlægget foreslås placeret ved Præstbrovej 14, 7900 Nykøbing M. i Erslev Industri og Foodpark i et eksisterende erhvervsområde beliggende centralt på Mors. Samtidig indgår en planlagt gasledning fra det ovennævnte biogasanlæg og stationen for tilkobling til det nationale gasnet - M/R stationen ved Gammel Vodstrupvej 2, 7900 Nykøbing Mors også i projektet.

Projektansøgerne har anmodet om, at projekterne miljøvurderes efter lov om miljøvurdering af planer og programmer.

Den ønskede placering for biogasanlægget ligger i byzone og på nuværende tidspunkt er omfattet af et eksisterende plangrundlag til erhverv- og industriformål ved [Lokalplan 18.12 Erhverv ved Præstbrovej](#).

Den ansøgte placering for biogasanlæg og gasledning kan ses nedenfor.

Området anvendes i dag til landbrugsdrift, og er en del af et eksisterende erhvervsområde, som ikke endnu er taget i brug til erhvervsformål. Området ligger i byzone, og skal forblive i byzone.



Kort 2 Den ansøgte placering for biogasanlæg og gasledning

Der er ca. 3,7 km til nærmeste Natura 2000-område "Dråby Vig" nordøst for projektområdet. Omkring projektområdet er registreret beskyttet natur efter naturbeskyttelseslovens §3. De nærmeste §3 beskyttede søer ligger nord, vest og sydøst med en minimum afstand fra projektområdet på ca. 75 m. Der er registreret §3 beskyttet mose vest for projekt-området i en afstand af ca. 1,7 km.

Indenfor og i umiddelbar tilknytning til projektområdet ligger vandløb i åbne grøfter.

Den fremtidige planlægning vil tage udgangspunkt i projektforslaget samt de idéer og forslag, som modtages i debatfasen.

Morsø Kommune har vurderet, at det ansøgte projekt ikke kan realiseres med baggrund i den eksisterende lokalplan og etablering af et nyt biogasanlæg kræver udarbejdelse af en ny lokalplan for området. Denne lokalplan vil have til formål at udlægge området til biogasanlæg med tilhørende tekniske anlæg. Desuden er det lokalplanens formål at sikre mulighed for vejadgang til anlægget, samt at biogasanlægget som helhed tager hensyn til omkringliggende nabobebyggelse, natur og landskab.

Projektområdet er omfattet af flere retningslinjer i Kommuneplan 2021-2033, bl.a. for udpeget område til erhvervsformål, og der er herved allerede sikret hensyn til blandet andet:

- kystnærhed,
- landskab,
- kulturarv og fortidsminder,
- Natura 2000 og
- afstande til landsbyer m.fl.

Projektområdet er ikke udpeget i Kommuneplan 2021-2033 i forhold til retningslinje omkring placering af biogasanlæg.

Det ansøgte projekt vil derfor kræve udpegning i forhold til placering af biogasanlæg og en ændring af retningslinjerne for placering af biogasanlæg, samt en ændring af den eksisterende ramme i kommuneplanen. Projektet kræver derfor udarbejdelse af et kommuneplantillæg.

Du kan finde retningslinjerne for arealer til fælles biogasanlæg i [Morsø Kommunes gældende kommuneplan](#), hvor du også kan læse mere om kommunalbestyrelsens mål og den tilknyttede redegørelse for området. Retningslinjerne ses nedenfor:

Større fælles biogasanlæg skal placeres i forbindelse med de udpegede arealer til lokalisering af store husdyrbrug.

I forbindelse med godkendelse af større fælles biogasanlæg/udbygning af eksisterende anlæg, skal det dokumenteres, at der er leverancegrundlag for udbygningen.

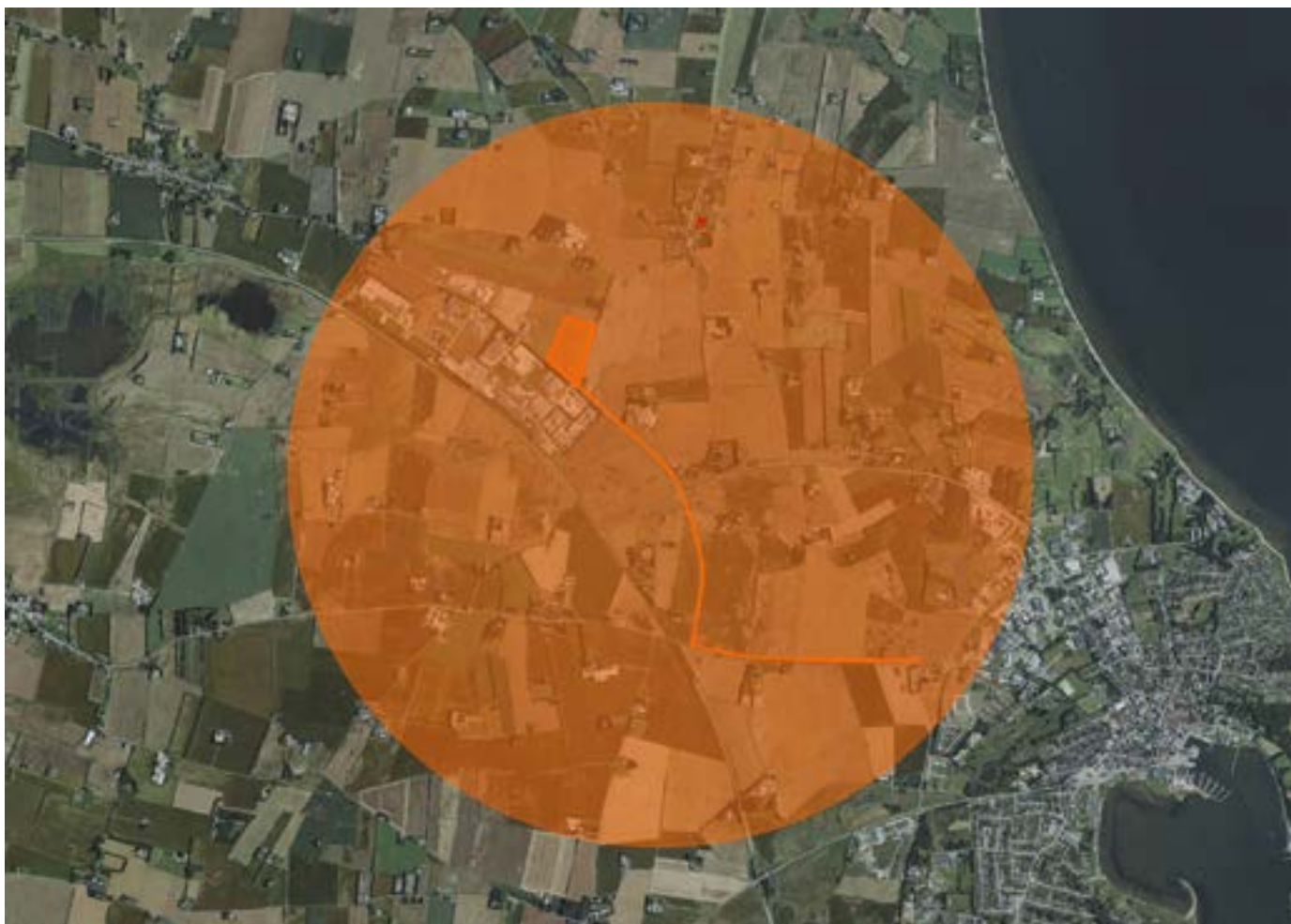
Gårdbiogasanlæg kan efter en konkret vurdering placeres i tilknytning til det enkelte landbrug, såfremt der er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri, eller der foreligger en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering.

Lokalisering af yderligere biogasanlæg skal ske i områder med gode vej- og tilkørselsforhold og under hensyntagen til miljø, natur, landskab og naboer.

På Mors ligger i dag et eksisterende biogasanlæg og ved placeringen af endnu et biogasanlæg skal det ske under hensyntagen til miljø, natur, landskab og naboer og der skal redegøres for forekomsten af tilgængelig biomasse.

Denne redegørelse vil indgå i den samlede miljørapport for projektet.

På kortet nedenfor fremgår projektområdet og dets nærmeste omgivelser, som debatoplægget, kommende planlægning og miljøvurdering vil omfatte



Kort 3 Projektområde og nærmeste omgivelser

Projekt

Projektudviklers beskrivelse

Udviklingsselskabet Biogas Mors blev stiftet 1. oktober 2023 af 39 lokale aktører fra landbrug, forsyning og erhvervslivet på Mors. Selskabets formål er at etablere et moderne biogasanlæg på Mors, som både reducerer CO₂-udledningen og styrker den lokale forsyningssikkerhed. Projektet skal hertil understøtte landbrugets grønne omstilling og tilbyde lokalt medejerskab. Udviklingsselskabet Biogas Mors er et lokalt selskab, som lægger vægt på lokal forankring og dialog med naboer og borgere. Der er tidligt i processen etableret kontakt med lokale foreninger og nærmeste naboer og der planlægges et offentligt møde i høringsperioden for debatoplægget.

Den foreslåede placering af biogasanlægget i erhvervsområdet Foodparken tilbyder – ud over en central beliggenhed i forhold til transport af biomasse – en række synergimuligheder, der kan skabe værdi for både erhvervsliv og borgere. Det gælder særligt i forhold til potentiel samarbejder med fremtidig fjernvarmeforsyning, andre industrier i Foodparken og den nærliggende energizone.

Udviklingsselskabet Biogas Mors har en ambition om at undersøge mulighederne for at udnytte disse synergier, f.eks. ved at anvende overskudsvarme fra biogasanlægget i forbindelse med eventuel udbygning af fjernvarmen i lokalområdet. Anlægget designses som et konventionelt biogasanlæg med fokus på luft-/lugtbehandling, gødningsoptimering og teknologi til udnyttelse af CO₂.

Evidas tracéforslag til gasledningen ses af kortet nedenfor.



Kort 4 Evidas tracéforslag

Anlægget kan behandle op til 400.000 ton biomasse årligt – primært gylle og andre landbrugsrester/landbrugsaffald – og producere ca. 15 mio. m³ biometan og ca. 20.000 ton CO₂. Anlægget er dimensioneret til at matche den tilgængelige biomasse på Mors. Den producerede biogas indføres gasnettet ved M/R-stationen på Gammel Vodstrupvej 2 i udkanten af Nykøbing Mors.

Ledningen mellem biogasanlægget og M/R-station etableres som en jorddækket ledning, der som udgangspunkt anlægges i åben ledningsgrav i markareal og i vejkant. Hvor ledningen ikke anlægges i åben ledningsgrav, f.eks. ved krydsning af veje, diger, vandløb, anvendes styrede underboringer.

På Kort 5 nedenfor vises en foreløbig dispositionsplan for anlægget. Dispositionen og visualiseringerne er baseret på teknologivalg, der som udgangspunkt har størst mulig landskabelig påvirkning, som en form for worst-case-scenarie. Disposition og anlægsdesign er ikke målfast, og der kan ske ændringer i takt med den videre planlægning og miljøvurdering.

Anlægget består af et område med tanke, forventeligt både ståltanke op til 28 meter i højden og betontanke op til 18 meter i højden. Der er to tekniske områder, hvor der placeres varmeproducerende teknologi, samt luft- og gasbehandlingsteknologi, herunder både gasrensning,



Kort 5 Disposition for det planlagte anlæg

opgraderingsteknologi, teknologi til fangst/udnyttelse af CO₂ og tilslutning til gasnettet. Der forventes i forbindelse med disse områder en eller flere skorstene på op til 40 meter i højden.

Der etableres en større hal til lager af alle tørre og lugtende biomasse, samt for- og efterbehandling af biomasser. Der forventes yderligere udendørs lagerplads til ikke-lugtende biomasser. Hallen etableres med tilhørende luftrensningsanlæg, som skaber undertryk og sikrer

lugtrensning, yderligere etableres separationsanlæg i hallen, som optimerer gødningskvaliteten på den biomasse, der skal retur til landbruget som gødning.

Der anlægges tilhørende kontor- og parkeringsfaciliteter, samt brovægt. Rundt om anlægget forventes en jordvold, samt et større beplantningsbælte.

Visualiseringer

Der er udarbejdet visualiseringer med udgangspunkt i et foreløbigt design af biogasanlægget. Som nævnt ovenfor, er disponeringen af anlægget ikke endelig fastlagt, hvilket betyder at der kan ske tilpasninger af anlæggets design i forbindelse med den kommende planlægning og miljøvurderingsproces.

Samtidig er der udarbejdet illustrationer af anlægget, som kan give et indtryk af anlæggets udseende og størrelse.

Anlægget er visualiseret fra Gammel Landevej syd for Tødsø (1) og fra krydset imellem Præstbrovej og Nørrebro (2), som angivet nedenfor.

Visualiseringer og illustrationer ses på de næste sider.



Kort 6: Lokation for visualiseringer. Rød = projektllokation, Blå = punkt for visualisering



Kort 7A Foto - Området set fra Gammel Landevej tæt ved Tødsø



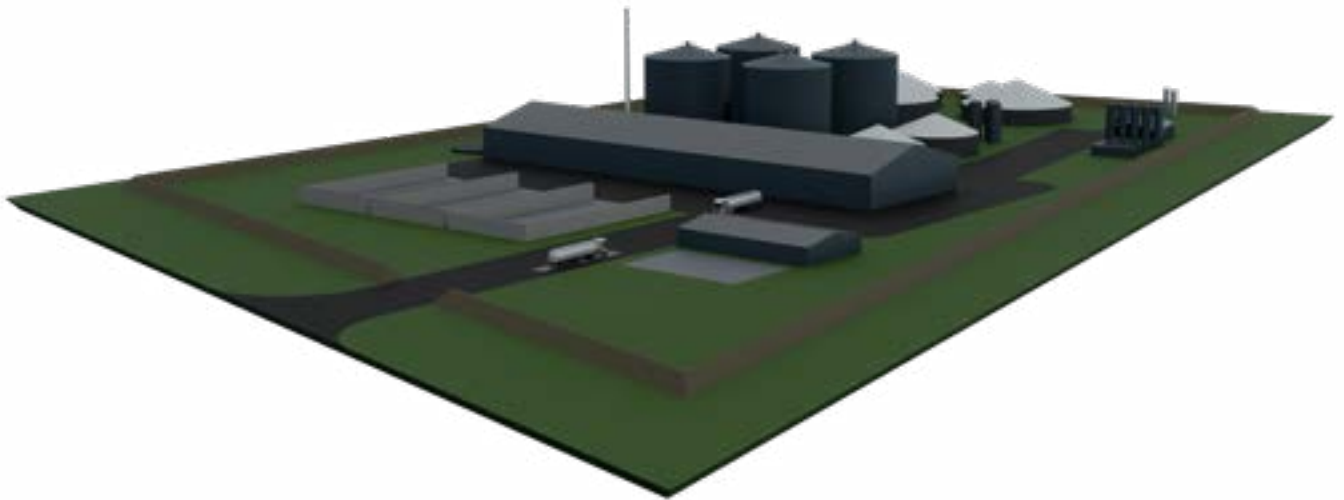
Kort 7B Visualisering af det planlagte biogasanlæg – Området set fra Gammel Landevej tæt ved Tødsø



Kort 8A Foto - Området set fra krydset Præstbrovej og Nørrebro



Kort 8B Visualisering af planlagt biogasanlæg – Området set fra krydset Præstbrovej og Nørrebro



Kort 9A Illustration af anlægget - set fra Præstbrovej (uden afskærmende beplantning)

PlanEnergy



Kort 9B Illustration af anlægget - set fra nordvest (uden afskærmende beplantning)

PlanEnergy

Miljøvurdering

Miljøvurderingen af planerne og miljøkonsekvensvurderingen af projektet udarbejdes på baggrund af en afgrænsning af de væsentligste, stedbundne og planlægningsmæssige miljøfaktorer, der er behov for at undersøge og vurdere. Miljøvurderingen og miljøkonsekvensvurderingen kaldes samlet i nedenstående for miljøvurdering.

Miljøvurderingen forventes især at behandle nedennævnte forhold. Afgrænsningen af miljøfaktorer i miljøvurderingen vil også afhænge af indkomne idéer og forslag, der indsendes i debatfasen.

Dette afsnit beskriver miljøforholdene kort, og desuden nogle af de hensyn og overvejelser, som allerede er foretaget i forhold til at opnå mindst mulig påvirkning af miljøet. Der er andre forhold, som planlægningen og projektet skal tage hensyn til, og som skal undersøges nærmere, hvordan projektet vil påvirke nærområdet.

Særlige forhold

Miljøvurderingen af biogasanlægget vil særligt behandle følgende forhold:

- Miljøpåvirkninger ved nabobeboelser, herunder også Tødsø by, i form af visuel påvirkning, støj, lugt og luft. I vurderingen vil den samlede påvirkning fra biogasanlægget blive vurderet.
- Støj: Der bliver beregnet støj fra anlægget og transporten på biogasanlæggets matrikel.
- Transport: Kørselsveje til og fra anlægget, samt den øgede transport til og fra anlægget i forhold til de eksisterende forhold bl.a. i forhold til sikkerhed og trængsel.
- Landskab: Biogasanlæggets påvirkning i landskabet.
- Natur og Bilag IV-arter vil være emner, der vil blive undersøgt nærmere. Samt vurdering af, hvorvidt beskyttede naturtyper kan blive påvirket af f.eks. deposition af kvælstofoxider og svovloxider i området.
- Biogasanlæggets påvirkning af klimaet, herunder den positive effekt som produktionen af vedvarende energi med følgende reduktion af udledning af CO₂ medfører.

Afgrænsningen af miljøvurderingen vil desuden også afhænge af input, idéer og forslag, som indsendes i denne debatfase, og derved vil miljøvurderingen også komme til at vurdere andre forhold.

Klimaeffekter

Biogasproduktion har udviklet sig betydeligt, både som CO₂ reducerende erstatning for naturgas og som en vigtig faktor i CO₂-reduktion. Afgasning af husdyrgødning reducerer CO₂-udledningen i landbruget og øger udnyttelsen af husdyrgødningen. Denne proces bevarer vigtige næringsstoffer som kvælstof, fosfor og kalium, hvilket er afgørende, da fosfor er en knap ressource.

CO₂-besparelsen som følge af etablering af biogasanlægget forventes at være ca. 30.000 ton CO₂-ækvivalenter pr. år, ved en behandlingskapacitet på 400.000 ton om året og en metanproduktion på ca. 15.000.000 m³ pr. år. Se tabel nedenfor med klimaeffekt.

Klimaeffekt	Fremtidig situation efter udvidelse (Reduktion i CO ₂ -ækv. /år/ton)
Biogasanlæg	30.000
Gashåndtering / CO ₂ fangst eller anvendelse	19.500
SUM (ton)	49.500

Tabel 10 Klimaeffekt

Yderligere forventes forflydning af CO₂ at bidrage med ca. 19.500 ton CO₂ reduktion om året, som sammen med biogasanlægget udgør en samlet klimareduktion på ca. 49.500 ton CO₂-ækvivalenter, hvilket svarer til ca. 25% af den samlede CO₂ udledning på Mors (2022).

Dertil kommer indirekte effekter afledt af produktionen af biogas som f.eks. erstatning af kunstgødning, reduktion fra udledning ved gylle på landbrug og eventuelle reduktioner i fjernvarmens varmeproduktion.

Beregning af ovenstående tal bygger på overordnede betragtninger for indhold i den forventede biomasseplan og kan variere som følge af ændringer her. Klimaeffekterne vil blive belyst nærmere i miljøkonsekvensrapporten.

Generelt

På baggrund af biogasanlæggets kapacitet er det omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1, og skal derfor miljøvurderes efter miljøvurderingsloven. En miljøvurdering skal redegøre for alle væsentlige påvirkninger af miljøet. Når det gælder denne type projekter, skal miljøvurderingen også redegøre for både anlægs-, drifts- og nedtagningsfasen. Herved forbedres beslutningsgrundlaget for at tage endelig stilling til projektet.

Som en del af projektet indgår den planlagte gasledning og miljøpåvirkningerne heraf vil derfor være omfattet af miljøvurderingen.

Projektet forventes ikke at få væsentlig indvirkning på miljøet i en anden stat, derfor foretages der ikke høring efter §38 i miljøvurderingsloven.

Den videre proces

Efter debatfasen behandler Morsø Kommune de indkomne idéer og forslag. Samtidig med udarbejdelse af en lokalplan og et tillæg til kommuneplanen vurderes miljøpåvirkningerne både af projektet og af planlægningen efter miljøvurderingsloven.

Udarbejdelse af planforslag og miljøvurdering

Udover de beskrevne særlige forhold, som fremgår af afsnittet om miljøvurdering, samt indkomne idéer og forslag i debatfasen besluttet det, hvad lokalplan, tillæg til kommuneplan, miljøvurdering og miljøkonsekvensvurdering skal indeholde.

Politisk behandling og offentlig høring

Planforslag og miljøvurdering sendes i politisk behandling til vedtagelse ved Kommunalbestyrelsen. Efter politisk vedtagelse sendes planforslag og miljøvurdering i 8 ugers offentlig høring med offentliggørelse på www.mors.dk. Borgere, interesseorganisationer, foreninger, myndigheder og andre interesserede kan i høringsperioden komme med bemærkninger til planlægningen.

Endelig politisk behandling

Alle bemærkninger vurderes og sendes til politisk behandling, hvor Kommunalbestyrelsen tager endelig beslutning om vedtagelse af planlægningen. Når planerne er politisk vedtaget, offentliggøres de på www.mors.dk

Deltag i debatten

Før Morsø Kommune går i gang med den videre planproces, vil vi gerne høre dine ideer og forslag til den videre planlægning. F.eks. hvordan området kan udvikles på den bedste måde, eller om der er nogle særlige hensyn, der bør indgå i planlægningen for området? Har du forslag til emner, som bør belyses i miljøvurderingen?

Alle indkomne bemærkninger vil indgå i kommunalbestyrelsens behandling af miljøvurdering, forslag til kommuneplantillæg og lokalplan for området.

Der er offentlig høring i minimum 4 uger om etablering af et nyt biogasanlæg fra den 26. juni til den 15. august 2025.

Udviklingsselskabet Biogas Mors A/S afholder et offentligt møde om projektet i forbindelse med debatfasen. Omkringboende vil modtage invitation til mødet.

Spørgsmål kan rettes til:

Morsø Kommunes Center for Plan, Byg, Kultur, Fritid og Turisme ved
e-mail: plansag@morsoe.dk eller ved tlf.: 99 70 70 00

Debatoplægget er udarbejdet af Morsø Kommune.

Har du bemærkninger!

Hvis du har bemærkninger, ideer og forslag skal Morsø Kommune have dem senest den 15. august 2025.

Dine bemærkninger skal sendes til Morsø Kommune:
teknikogmiljo@morsoe.dk

